

Uchwała Nr 4200/II/118/2020

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 16 lipca 2020 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Miasto Bielsko-Biała pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 37.007.829 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak

Członkowie   Tadeusz Stawowczyk

                              Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Miasto Bielsko-Biała** pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 37.007.829 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Miasto Bielsko-Biała została wydana na wniosek Prezydenta Miasta Bielska-Białej Nr BD.3021.54.2020.JB z dnia 25 czerwca 2020 roku uzupełniony pismami z dnia 2 i 9 lipca br., w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą

zaciągnięcia pożyczki jest uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XX/458/2020 z dnia 23 czerwca 2020 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki rewitalizacyjnej w Banku Gospodarstwa Krajowego na realizację projektu pn. „Nowe życie w starych – nowych budynkach. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – etap I”. Uchwała została podjęta w oparciu o art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), dotyczący finansowania planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z uchwałą pożyczka w kwocie 37.007.829 zł zostanie zaciągnięta na realizację projektu w ramach Działania 10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pn.: „Nowe życie w starych – nowych budynkach. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – etap I”. Pożyczka zostanie pobrana w trzech transzach:

- 1) w 2020 roku – kwota 8.000.000 zł,
- 2) w 2021 roku – kwota 12.500.000 zł,
- 3) w 2022 roku – kwota 16.507.829 zł.

Źródłem spłaty pożyczki wraz z odsetkami będą dochody budżetu Miasta Bielska-Białej uzyskane w latach 2020-2039, z kolei zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowić będzie weksel własny wraz z deklaracją wekslową. Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Bielska-Białej Nr BD.3021.57.2020.JB z dnia 2 lipca 2020 roku stanowiącym uzupełnienie do złożonego wniosku o wydanie przedmiotowej opinii, spłata pożyczki przypadać będzie na lata 2024-2039. W wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej dla zadania „Nowe życie w starych - nowych budynkach. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - etap I” (Lp. [1.1.2.16] i Lp. [1.1.2.17]) w 2020 roku zaplanowano łącznie limit wydatków w kwocie 5.760.000 zł, podczas gdy planowana transza pożyczki na powyższe zadanie wynosi 8.000.000 zł. Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Bielska-Białej Nr BD.3021.61.2020.JB z dnia 9 lipca 2020 roku powstała różnica wynika z faktu, że w 2020 roku Miasto otrzyma refundację wydatków poniesionych w 2019 roku, które dotyczą obiektów objętych ww. zadaniami.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Miasta Bielsko-Biała, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Miasta na 2020 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	1.433.564.493,75 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	291.486.260,83zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanej pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>8.000.000,00 zł,</i>
- <i>pozostałych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.476.254,00 zł,</i>
- <i>kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>248.000.000,00 zł,</i>

- wolnych środków	w kwocie	23.257.817,26 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach		
	w kwocie	3.742.839,92 zł,
- z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków		
	w kwocie	3.009.349,65 zł,
- wydatki ogółem	w kwocie	1.650.353.718,83 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	74.697.035,75 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- spłat kredytów i pożyczek	w kwocie	61.697.035,75 zł,
- udzielonych pożyczek	w kwocie	13.000.000,00 zł.

Uchwała budżetowa Miasta Bielsko-Biała podjęta na 2020 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 powyższej ustawy na kwotę 343.523.995 zł, w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2020 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Tę zasadę równoważenia budżetu przyjęto również na rok 2021. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana przewiduje również zachowanie od 2022 roku zasady, według której planowane wydatki bieżące nie są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 powyższej ustawy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Mieście Bielsko-Biała jest uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XIV/297/2019 z dnia 17 grudnia 2019 roku – Wieloletnia prognoza finansowa miasta Bielska-Białej wraz z jej późniejszymi zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym także pożyczki, której dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowej pożyczki budżet Miasta mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonych poręczeń. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2020-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych, a także w art. 15zob ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.). Z kolei począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bielsko-Biała wynika, że w latach 2020-2039, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata pożyczki wraz z odsetkami – zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Miasta w stosunku do planowanych dochodów bieżących jego budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące – nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te, po uwzględnieniu zastosowanych wyłączeń wynoszą aktualnie:

- w roku 2020 – **3,33 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **14,60 %**,
- w roku 2021 – **3,84 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **11,93 %**,
- w roku 2022 – **3,81 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,47 %**,
- w roku 2023 – **2,88 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **7,79 %**,
- w roku 2024 – **3,81 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,57 %**,

- w roku 2025 – **3,98 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,19 %**,
- w roku 2026 – **5,29 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,76 %**,
- w roku 2027 – **5,04 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,31 %**,
- w roku 2028 – **4,90 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,87 %**,
- w roku 2029 – **5,73 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,28 %**,
- w roku 2030 – **5,48 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,63 %**,
- w roku 2031 – **5,23 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,98 %**,
- w roku 2032 – **2,64 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **10,31 %**,
- w roku 2033 – **1,85 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **10,66 %**,
- w roku 2034 – **1,77 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **11,07 %**,
- w roku 2035 – **1,69 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **11,56 %**,
- w roku 2036 – **1,70 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **12,10 %**,
- w roku 2037 – **1,63 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **12,69 %**,
- w roku 2038 – **1,55 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **13,28 %**,
- w roku 2039 – **1,47 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **13,90 %**.

W związku z tym, że Miasto korzysta z wyłączeń ustawowych przy wyliczeniu relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający sygnalizuje, że niezbędnym do spełnienia wymagań korzystania z wyłączeń ustawowych jest posiadanie przez Miasto stosownych umów o dofinansowanie i spełnienie warunków wyłączeń z art. 243 ust. 3, 3a i 4 ustawy o finansach publicznych.

Przy wydawaniu opinii o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki, Skład Orzekający dokonał analizy sytuacji finansowej Miasta, uwzględniając dane dotyczące lat przyszłych, które zostały zawarte w ostatniej zmianie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, tj. w zarządzeniu Prezydenta Miasta Bielska-Białej Nr ON.0050.1192.2020.BD z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIV/297/2019 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 17 grudnia 2019 r. - Wieloletniej prognozy finansowej miasta Bielska-Białej.

Skład Orzekający zwraca uwagę na trend szybkiego wzrostu zadłużenia Miasta, które z wysokości 102.289.981,36 zł na koniec 2018 r., co stanowiło ok. 10 % dochodów jego budżetu, wzrosło do kwoty 220.150.406,36 zł na koniec 2019 r., natomiast na koniec 2020 r. ma wynosić 419.929.624,61 zł, zaś w 2021 roku będzie już wynosić 518.304.264,43 zł, co ma stanowić 39,2 % prognozy jego dochodów. Planowana w 2020 roku łączna kwota długu Miasta aktualnie stanowi 29,3% jego planowanych dochodów budżetowych, jednak w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego prawdopodobnie będą musiały ulec zmianie.

Ze względu na fakt, iż pożyczka zostanie zaciągnięta w transzach, Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia w uchwale budżetowej na 2021 i 2022 rok stosownych zapisów dotyczących przedmiotowej pożyczki, a w szczególności właściwych kwot przychodów, rozchodów oraz planowanego deficytu budżetowego.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Członek Kolegium

Bernadeta Dziędziak